

Ing. Aleš Klumpler – metodik inspektor EZ

Z Á K O N
O BEZPEČNOSTI PRÁCE V SOUVISLOSTI S PROVOZEM
VYHRAZENÝCH TECHNICKÝCH ZAŘÍZENÍ
a o změně souvisejících zákonů

účinnost od 1. 7. 2022

HISTORIE

- Účelem při zpracování zákona bylo zakotvení nové moderní úpravy problematiky bezpečnosti provozu vyhrazených technických zařízení (VTZ) v českém vnitrostátním prostředí.
- Při zpracování zákona byl také kladen důraz na jasné stanovení základních požadavků a povinností právnických a fyzických osob, činností v rámci oprav, údržby a revizní činnosti, včetně požadavku na zajištění bezpečného provozu vyhrazených technických zařízení.
- Je zde jednoznačně a zcela jasně vymezeno postavení kontrolního orgánu (Státní úřad inspekce práce) a tzv. pověřené organizace (v současnosti Technická inspekce České republiky).

Z á k o n

O BEZPEČNOSTI PRÁCE V SOUVISLOSTI S PROVOZEM VTZ A O ZMĚNĚ SOUVISEJÍCÍCH ZÁKONŮ

Derogace aktivní	Z hlediska vyhrazených technických zařízení	
174/1968	ruší	Zákon o státním odborném dozoru nad bezpečností práce
50/1978	ruší	Vyhláška ČÚBP a ČBÚ o odborné způsobilosti v elektrotechnice
85/1978	ruší	Vyhláška ČÚBP a ČBÚ o kontrolách, revizích a zkouškách plynových zařízení
18/1979	ruší	Vyhláška ČÚBP a ČBÚ, kterou se určují vyhrazená tlaková zařízení a stanoví některé podmínky k zajištění jejich bezpečnosti
19/1979	ruší	Vyhláška ČÚBP a ČBÚ, kterou se určují vyhrazená zdvihací zařízení a stanoví některé podmínky k zajištění jejich bezpečnosti
21/1979	ruší	Vyhláška ČÚBP a ČBÚ, kterou se určují vyhrazená plynová zařízení a stanoví některé podmínky k zajištění jejich bezpečnosti
48/1982	novelizuje	Vyhláška ČÚBP a ČBÚ, kterou se stanoví základní požadavky k zajištění bezpečnosti práce a technických zařízení – ČÁST VTZ
73/2010	ruší	Vyhláška o vyhrazených elektrických zařízeních
Právní předpisy		
309/2006	novelizuje	Zákon o zajištění dalších podmínek BOZP
251/2005	novelizuje	Zákon o inspekci práce

Z á k o n

O BEZPEČNOSTI PRÁCE V SOUVISLOSTI S PROVOZEM VTZ A O ZMĚNĚ SOUVISEJÍCÍCH ZÁKONŮ

Prováděcí předpisy:

NV č. VVV/2022 Sb., o vyhrazených tlakových zařízeních a požadavcích na zajištění jejich bezpečnosti

NV č. WWW/2022 Sb., o vyhrazených zdvihacích zařízeních a požadavcích na zajištění jejich bezpečnosti

NV č. XXX/2022 Sb., o vyhrazených technických elektrických zařízeních a požadavcích na zajištění jejich bezpečnosti

NV č. YYY/2022 Sb., o požadavcích na odbornou způsobilost k výkonu činnosti na elektrických zařízeních a na odbornou způsobilost v elektrotechnice

NV č. ZZZ/2022 Sb., o vyhrazených plynových zařízeních a požadavcích na zajištění jejich bezpečnosti

NV č. 60/2022 Sb., o stanovení sazby poplatků za odbornou činnost pověřené organizace

Z á k o n

O BEZPEČNOSTI PRÁCE V SOUVISLOSTI S PROVOZEM VTZ A O ZMĚNĚ SOUVISEJÍCÍCH ZÁKONŮ

Tento zákon **se nevztahuje** na:

- a) **posuzování shody výrobků** před jejich uvedením na trh nebo do provozu, u nichž jsou požadavky na jejich ověření stanoveny jiným právním předpisem,
- b) **činnost, pracoviště a technická zařízení, podléhající doзору orgánu veřejné správy** podle jiných právních předpisů.

Vymezení pojmů

Pro účely tohoto zákona se rozumí:

● **vyhrazeným technickým zařízením tlakové, zdvihací, elektrické nebo plynové zařízení**, *které při provozu svým charakterem nebo akumulovanou energií, v důsledku nesprávného použití, výskytem provozních rizik vyvolávajících nebezpečné situace nebo nedodržením podmínek bezpečného provozu představuje závažné riziko ohrožení života, zdraví a bezpečnosti fyzických osob [§ 2 písm. a)].*

Vymezení pojmů

Pro účely tohoto zákona se rozumí:

- **Revizní technik**
- **Revize**
- **Montáž**
- **Oprava**
- **Údržba**
- **Průvodní dokumentace**
- **Provozní dokumentace**
- **Rekonstrukce**

[§ 2 písm. b až i)]

NV č. XXX/2022 Sb., o vyhrazených technických elektrických zařízeních a požadavcích na zajištění jejich bezpečnosti

Vymezení pojmů

- **Elektrické zařízení**
- **Práce na vyhrazeném elektrickém zařízení**
- **Prohlídka**
- **Řád prohlídek**
- **Zkouška**

[§ 2 písm. a až e)]

NV č. XXX/2022 Sb., o vyhrazených technických elektrických zařízeních a požadavcích na zajištění jejich bezpečnosti

Vymezení pojmů

- Zpráva o revizi
- Uvedení vyhrazeného technického zařízení do provozu
- Prací podle pokynů
- Prací s dohledem
- Prací s dozorem

- Souhrnná zpráva o výchozí revizi

[§ 2 písm. f až k)]

U revizních zpráv je přípustná listinná nebo elektronická podoba

Vyhrazená technická zařízení:

- **Vyhrazená technická zařízení se zařazují podle míry rizika, které svým provozem vyvolávají, do tříd, skupin a podskupin (§ 3 odst. 1).**
- **Stav vyhrazených technických zařízení se při jejich kontrole, zkouškách nebo revizích až do doby jejich rekonstrukce posuzuje podle právních a ostatních předpisů k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci platných a účinných v době uvedení těchto zařízení do provozu (§ 3 odst. 5).**

Výkon státní správy

- Státní správu v oblasti bezpečnosti provozu vyhrazených technických zařízení vykonává **Ministerstvo práce a sociálních věcí** (dále jen „ministerstvo“), **Státní úřad inspekce práce a oblastní inspektoráty práce (§ 4)**.
- K plnění úkolů v oblasti bezpečnosti provozu vyhrazených technických zařízení podle tohoto zákona a právních předpisů vydaných k jeho provedení může ministerstvo zřídit státní příspěvkovou organizaci (dále jen „**pověřená organizace**“). **Ministerstvo vydá zřizovací listinu pověřené organizace (§ 5 odst. 1)**.

Z á k o n

O BEZPEČNOSTI PRÁCE V SOUVISLOSTI S PROVOZEM VTZ A O ZMĚNĚ SOUVISEJÍCÍCH ZÁKONŮ

PŘECHODNÉ USTANOVENÍ

Technická inspekce České republiky podle opatření Ministerstva práce a sociálních věcí ze dne 24. listopadu 2009 č. j. 2009/83749 o provedení změny a vydání úplného znění zřizovací listiny státní příspěvkové organizace „Institut technické inspekce Praha“ organizace státního odborného dozoru IČO 00638919 **se považuje** ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona **za pověřenou organizaci** podle § 5 a 6 (**§ 24 odst. 3**).

Pověřená organizace

- **podává na vyžádání odborná stanoviska** (projektování, montáž, zkoušky, revize atd.)
- provádí u vyhrazených technických **zařízení I. třídy** prohlídky a zkoušky nebo se na těchto zařízeních zúčastňuje zkoušek, na základě kterých vydává **osvědčení** – Již ne **„odborné a závazné stanovisko“**
- **vydává oprávnění** – právníckým a podnikajícím fyzickým osobám
- **vydává osvědčení** – revizním technikům a topičům
- **vede evidenci** právníckých a podnikajících fyzických osob, které získaly oprávnění
- **vede evidenci revizních techniků**
  - **informace z obou evidencí budou zpřístupněny úřadům a veřejnosti**

Činnosti pověřené organizace podléhají poplatku.

Z á k o n

O BEZPEČNOSTI PRÁCE V SOUVISLOSTI S PROVOZEM VTZ A O ZMĚNĚ SOUVISEJÍCÍCH ZÁKONŮ

Platnost oprávnění - NOVÉ

• Splňuje-li žadatel podmínky pro řádné zajištění činnosti v požadovaném rozsahu, rozhodne pověřená organizace o tom, že právnické osobě nebo podnikající fyzické osobě vydá oprávnění.

Platnost oprávnění je 10 let ode dne nabytí právní moci rozhodnutí o vydání oprávnění (§ 8 odst. 4).

- *V současné době je platnost neomezená*

Z á k o n

O BEZPEČNOSTI PRÁCE V SOUVISLOSTI S PROVOZEM VTZ A O ZMĚNĚ SOUVISEJÍCÍCH ZÁKONŮ

REVIZE

● Revizi **smí provádět výhradně revizní technik**, který je držitelem osvědčení v rozsahu odpovídajícím revidovanému vyhrazenému technickému zařízení; **provádí-li revizní technik revizi jako živnost** podle jiného právního předpisu, **musí být též držitelem oprávnění** podle § 7 odst. 2 zákona (**§ 17**).

- Dnes stejná úprava

Z á k o n

O BEZPEČNOSTI PRÁCE V SOUVISLOSTI S PROVOZEM VTZ A O ZMĚNĚ SOUVISEJÍCÍCH ZÁKONŮ

ODBORNÁ ZPŮSOBILOST fyzických osob k činnostem na VTZ

- **Platnost osvědčení o odborné způsobilosti** k činnostem na vyhrazených technických zařízeních
- **Je 5 let ode dne jeho udělení (§ 11 odst. 3).**

- Dnes stejná úprava

**ODBORNÁ ZPŮSOBILOST fyzických osob
k činnostem na VTZ**

- **PO a PFO**, které bylo vydáno **oprávnění** k montáži, opravám, revizím, zkouškám vyhrazených technických zařízení nebo k plnění nádob plyny, je **povinna oznámit pověřené organizaci změny údajů uváděných v evidenci odborně způsobilých osob podle § 10 bez zbytečného odkladu, nejpozději do 15 dnů od jejich vzniku**; tyto osoby jsou dále povinny pověřené organizaci **oznámit všechny skutečnosti a změny související s plněním podmínek vydaného oprávnění (§ 8 odst. 5)**.
- **Odborně způsobilá fyzická osoba**, které bylo uděleno osvědčení podle odstavce 3, nebo které byla uznána odborná kvalifikace podle odstavce 7, je **povinna oznámit pověřené organizaci změny údajů uváděných v evidenci revizních techniků podle § 18 bez zbytečného odkladu, nejpozději do 15 dnů od jejich vzniku (§ 11 odst. 6)**.

Z á k o n

O BEZPEČNOSTI PRÁCE V SOUVISLOSTI S PROVOZEM VTZ A O ZMĚNĚ SOUVISEJÍCÍCH ZÁKONŮ

PŘECHODNÁ USTANOVENÍ

- **Osvědčení** o odborné způsobilosti k činnostem na vyhrazených technických zařízeních vydaná přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona se považují za osvědčení podle tohoto zákona a **zůstávají v platnosti po dobu, na kterou byla vydána (§ 24 odst. 1).**
- Platnost **oprávnění** vydaných **Institutem technické inspekce Praha** organizacím a podnikajícím fyzickým osobám přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona skončí nejpozději uplynutím **3 let ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona; oprávnění** vydaná **Technickou inspekcí České republiky** přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona zůstávají v platnosti po dobu, na kterou byla vydána, **nejvýše však po dobu 5 let ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona (§ 24 odst. 2).**

**ODBORNÁ ZPŮSOBILOST k výkonu činností osob vykonávajících
obsluhu a práci na elektrických zařízeních bez napětí, v blízkosti
elektrických zařízení pod napětím a na elektrických zařízeních pod
napětím (§ 19)**

Pro účely odborné způsobilosti rozeznáváme:

- **Osoba znalá**
  - *Osoba znalá pro samostatnou činnost („elektrotechnik“)*
  - *Osoba znalá pro řízení činnosti („vedoucí elektrotechnik“)*
  - *Revizní technik (§ 11 zákona)*
- **Osoby poučené**
- **Osoby školené (školené dle ZP)**

POVINNOSTI PRÁVNICKÝCH A PODNIKAJÍCÍCH FYZICKÝCH OSOB

Osoby zajistí, aby

- a) **při uvádění do provozu a při provozování VTZ byla provedena bezpečnostní opatření, prohlídky, kontroly, revize a zkoušky,**
- b) **prohlídky a zkoušky zařízení třídy I. byly provedeny před uvedením vyhrazeného technického zařízení do provozu zaměstnanci **pověřené organizace** nebo za jejich přítomnosti,**
- c) **montáž, opravy, revize a zkoušky VTZ, plnění nádob plyny** byly prováděny právníky osobami nebo podnikajícími fyzickými osobami a **jsou držiteli oprávnění k těmto činnostem,**
- d) **zkoušky, revize, montáž, opravy nebo obsluhu VTZ** vykonávaly jen fyzické osoby, které jsou odborně způsobilé a ve stanovených případech byly též **držiteli osvědčení o odborné způsobilosti k činnostem na vyhrazených technických zařízeních.**

POVINNOSTI PRÁVNICKÝCH A PODNIKAJÍCÍCH FYZICKÝCH OSOB

- Provozovatel je povinen zajistit, aby bylo vyhrazené technické zařízení používáno pouze, pokud je vyloučen stav ohrožující bezpečnost práce a provozu.

Za stav ohrožující bezpečnost práce a provozu vyhrazeného technického zařízení se považuje (§ 20 odst. 2).

- a) není doložena zpráva o provedené revizi,**
- b) provoz vyhrazeného technického zařízení v rozporu s průvodní nebo provozní dokumentací,**
- c) chybí-li průvodní dokumentace nebo provozní dokumentace k vyhrazenému technickému zařízení, **pokud byla vydána.****

- **Není-li průvodní dokumentace nebo provozní dokumentace k dispozici, stanoví rozsah kontroly zařízení provozovatel místním provozním předpisem (§ 20 odst. 4).**
- Provozovatel je povinen zajistit, aby u jím provozovaného vyhrazeného technického zařízení byly odstraněny závady ohrožující bezpečný a spolehlivý provoz zjištěné při revizi nebo kontrole bez zbytečného odkladu po vyhotovení revizní zprávy, záznamu o kontrole, nebo po provedení kontroly (§ 20 odst. 5).

- **Po rekonstrukci musí provozovatel ověřit bezpečnost vyhrazeného technického zařízení včetně provedení zkoušek a výchozí revize (§ 20 odst. 6).**
- **Není-li provozovatel vlastníkem vyhrazeného technického zařízení, je povinen zajišťovat řádné používání a provoz tohoto zařízení, a to ode dne prokázaného převzetí vyhrazeného technického zařízení (§ 20 odst. 7).**

NOVĚ STANOVENÉ ODLIŠNOSTI
Z HLEDISKA PROVÁDĚNÍ REVIZÍ A KONTROL

- Na elektrickém zařízení, které je součástí přenosové a distribuční soustavy držitele licence na přenos elektřiny a držitele licence na distribuci elektřiny podle jiného právního předpisu a u elektrických přípojek provozovaných držitelem licence na distribuci elektřiny, **nemusí být prováděny pravidelné revize, pokud je bezpečnost elektrických zařízení zajišťována pravidelnými kontrolami a údržbou podle řádu preventivní údržby (§ 21 odst. 1).**

Zákon stanoví minimální obsah řádu preventivní údržby.

**NOVĚ STANOVENÉ ODLIŠNOSTI
Z HLEDISKA PROVÁDĚNÍ REVIZÍ A KONTROL**

- **U zařízení přepravní soustavy nebo distribuční soustavy plynu držitele licence na přepravu plynu nebo držitele licence na distribuci plynu podle jiného právního předpisu a u plynovodních přípojek provozovaných držitelem licence na distribuci plynu nemusí být prováděny pravidelné provozní revize a kontroly (§ 21 odst. 2).**

Pokud splní požadavky uvedené pod písmeny a) až f).

Nové rozšíření kontrolní činnosti **SÚIP** v rámci zákona VTZ

- Provádějí kontroly na vyhrazených technických zařízeních v souladu se zákonem č. 251/2005 Sb., o inspekci práce, ve znění pozdějších předpisů.
- V § 7 odst. 1 se za písmeno f) vkládá nové písmeno **g)**, které zní:
g) vydat rozhodnutí o odnětí nebo omezení oprávnění nebo osvědčení o odborné způsobilosti k činnostem na vyhrazených technických zařízeních vydaného podle zákona o bezpečnosti práce v souvislosti s provozem vyhrazených technických zařízení, pokud jeho držitel neprovede řádně prohlídku, revizi nebo zkoušku ve stanoveném rozsahu.

V roce 2020 provedl SÚIP na základě podnětů směřujících k práci revizních techniků - 14 kontrol, v roce 2021 do konce září – 9 kontrol.

Z á k o n O BEZPEČNOSTI PRÁCE V SOUVISLOSTI S PROVOZEM VTZ A O ZMĚNĚ SOUVISEJÍCÍCH ZÁKONŮ

Nové rozšíření kontrolní činnosti SÚIP v rámci zákona VTZ

HLÁŠENÍ VZNIKU HAVÁRIE

● **Provozovatel je povinen bez zbytečného odkladu ohlásit oblastnímu inspektorátu práce příslušnému podle místa, kde k havárii došlo, vznik mimořádné, částečně nebo zcela neovladatelné, časově a prostorově ohraničené události, v jejímž důsledku došlo ke škodě na majetku zjevně přesahující částku 5 000 000 Kč, která vznikla v souvislosti s provozem vyhrazených technických zařízení, nebo kdy jsou příčinou vzniku této události vyhrazená technická zařízení (§ 22).**

ZMĚNA ZÁKONA O INSPEKCI PRÁCE

• **Právnícká osoba a podnikající fyzická osoba se dopustí přestupku na úseku vyhrazených technických zařízení tím, že**

V § 33 odstavec 1 zákona č. 251/2005 Sb. zní:

a) neprovede řádně prohlídku, revizi, montáž, opravy nebo zkoušku v souvislosti s uváděním do provozu nebo provozem vyhrazených technických zařízení - **PŘESTUPEK, lze uložit pokutu až do výše 2 000 000 Kč,**

b) bez oprávnění nebo osvědčení o odborné způsobilosti k činnostem na vyhrazených technických zařízeních vydaného podle zákona o bezpečnosti práce v souvislosti s provozem vyhrazených technických zařízení provede prohlídku, revizi, montáž, opravy, rekonstrukci nebo zkoušku vyhrazeného technického zařízení, pro které je nezbytné být držitelem tohoto oprávnění nebo osvědčení, - **PŘESTUPEK, lze uložit pokutu až do výše 2 000 000 Kč,**

Z á k o n

O BEZPEČNOSTI PRÁCE V SOUVISLOSTI S PROVOZEM VTZ A O ZMĚNĚ SOUVISEJÍCÍCH ZÁKONŮ

c) v rozporu s § 20 odst. 5 zákona o bezpečnosti práce v souvislosti s provozem vyhrazených technických zařízení nezajistí odstranění zjištěných závad na vyhrazeném technickém zařízení - **PŘESTUPEK, lze uložit pokutu až do výše 1 000 000 Kč,**

d) v rozporu s § 20 odst. 2 písm. d) zákona o bezpečnosti práce v souvislosti s provozem vyhrazených technických zařízení nezajistí řádnou obsluhu vyhrazených technických zařízení - **PŘESTUPEK, lze uložit pokutu až do výše 1 000 000 Kč,**

e) jako provozovatel vyhrazeného technického zařízení neohlásí havárii v rozporu s § 22 zákona o bezpečnosti práce v souvislosti s provozem vyhrazených technických zařízení.“ - **PŘESTUPEK, lze uložit pokutu až do výše 2 000 000 Kč.**

Děkuji za pozornost